

Profielschets voor de Raad van Commissarissen

> **Bijlage A**

Vastgesteld 21 februari 2020
Aanpassing in artikel 3.1 op 1 december 2022

1. Inleiding

Uitgangspunt voor de bezetting van de Raad van Commissarissen (RvC) is dat deze bestaat uit generalisten die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen dat interdisciplinair kan werken. Voor de integrale besluitvorming zijn leden nodig die een aandachtsgebied hebben, maar evenzeer een helicopterview. Zij moeten in staat zijn kritische discussies collegiaal te voeren en een goed onderscheid kunnen maken tussen besturen en toezicht houden.

Het is gewenst een zeker evenwicht te bereiken tussen personen afkomstig uit het bedrijfsleven en afkomstig uit de non-profitsector. Zeker niet alle leden van de RvC hoeven een specifieke volkshuisvestelijke achtergrond te hebben; wel zullen zij binding moeten hebben met de volkshuisvesting en met de doelstellingen van Beveland Wonen. De leden zijn van onbesproken gedrag, stellen het belang van Beveland Wonen en haar huurders voorop, hebben aantoonbaar voldoende tijd om zich in te zetten voor Beveland Wonen en zijn voldoende beschikbaar voor hun taak. Van belangenverstrengeling bij de leden mag geen sprake zijn.

In dit profiel wordt eerst ingegaan op de kerntaken van de RvC. Vervolgens wordt beschreven welke eisen worden gesteld aan de raad en de individuele leden, in het bijzonder aan de voorzitter, de vicevoorzitter en de huurderscommissaris. Deze profielschets is mede gebaseerd op relevante wet- en regelgeving en op de statuten van Beveland Wonen.

2. Kerntaken van de RvC

Toezicht richt zich vooral op het bewaken van de maatschappelijke doelstellingen passend binnen de missie en visie van Beveland Wonen. Continuïteit bij het bereiken van deze doelstellingen is wezenlijk. Goed intern toezicht betekent dat het externe toezicht van de overheid niet leidt tot ingrijpen van die overheid. Het interne toezicht houdt de corporatie op de gekozen maatschappelijke koers.

Bij het houden van toezicht is de Woningwet leidend en worden de Aedescode en de Governancecode woningcorporaties onderschreven.

Bij de vervulling van hun taak richt de RvC zich naar het belang van de volkshuisvesting, het bewonersbelang en het bedrijfsbelang. De algemene taak van de RvC bestaat uit drie onderdelen:

1. Het toezicht houden op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting en de met haar verbonden onderneming(en).
2. Het gevraagd en ongevraagd advies geven aan het Bestuur van de corporatie.
3. Het vervullen van de werkgeversrol voor het Bestuur.

3. Het profiel van de RvC

3.1. Basisvereisten die in beginsel gelden voor alle leden van de RvC

De leden van de RvC:

- bewaken binnen de visie en missie van Beveland Wonen de invulling daarvan;
- hebben het vermogen strategische doelstellingen te beoordelen en in hun samenhang te bezien;
- kunnen maatschappelijke trends signaleren en de vertaling naar de volkshuisvesting in het bijzonder beoordelen;
- hebben voldoende statuur door hun maatschappelijke positie (nu of in het recente verleden) om met gezag volwaardig tegenspel te kunnen bieden aan het Bestuur;
- hebben een onafhankelijke positief kritische grondhouding ten opzichte van het Bestuur;
- hebben zicht op en respect voor de te onderscheiden rollen van de toezichthouders en het Bestuur;
- zijn bereid zich na benoeming snel in te werken in de wereld van de volkshuisvesting en op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen;
- hebben aantoonbare betrokkenheid met de regio. Ze weten wat hier speelt, begrijpen de dynamiek in de kernen en de maatschappelijke vraagstukken die in het gebied spelen;

- gedragen zich als lid van een team, zijn bereid zich kwetsbaar op te stellen, durven binnen de raad een afwijkende mening te ventileren en zaken ter discussie te stellen;
- beschikken over een netwerk dat zij ten dienste kunnen stellen van Beveland Wonen;
- zijn kritisch met betrekking tot hun eigen functioneren en zullen jaarlijks evalueren;
- hebben voldoende tijd beschikbaar om serieus invulling te kunnen geven aan de functie;
- kijken bij de samenstelling in eerste instantie naar de benodigde kwaliteitseisen / expertise en daarnaast naar een evenwichtige opbouw wat betreft diversiteit. Onder diversiteit wordt verstaan de verscheidenheid in geslacht, leeftijd, beroepsgroepen, kennis en expertise, etnische afkomst en persoonlijkheidskenmerken;
- blijven hun kennis ontwikkelen door middel van trainingen en cursussen (Permanente Educatie).

3.2. Competenties die op grond van de Woningwet gelden voor alle leden van de RvC

Authenticiteit

Is consistent in denken en doen (gedrag en houding) onder verschillende omstandigheden. Maakt zichtbaar wat hij/zij werkelijk belangrijk vindt en waar hij/zij voor staat. Dit betekent ook het open communiceren van intenties, ideeën en gevoelens, het uitnodigen tot openheid en eerlijkheid naar diverse betrokken partijen. Juiste informatie geven over de werkelijke situatie en het tijdig erkennen van risico's, uitdagingen en problemen naar de Bestuurder.

Bestuurlijk inzicht

Kan ingewikkelde materie snel overzien, heeft realiteitszin en een gezond boerenverstand. Heeft oog voor de ontwikkelingen, machtsverhoudingen en gevoelens binnen de toegelaten instelling. Kan schakelen op bestuurlijk niveau, weet complexiteit van het aansturen van een organisatie in al zijn aspecten te duiden en kan goed klankbord zijn voor de Bestuurder.

Helikopterview

Kan gegevens en mogelijke handelwijzen tegen elkaar afwegen en tot een logisch oordeel komen. Onderzoekt/herkent/begrijpt de essentiële vraagstukken. Kan over de eigen portefeuille heen kijken, vooral als problemen de continuïteit van de toegelaten instelling in gevaar kunnen brengen.

Integriteit en moreel besef

Oefent de functie adequaat en zorgvuldig uit, met inachtneming van regels en verantwoordelijkheden. Oordeelt en handelt op moreel verantwoorde wijze, op basis van algemeen aanvaarde sociale en ethische normen. Is hierbij aanspreekbaar op eigen gedrag en spreekt ook anderen hierop aan. Vertoont goed voorbeeldgedrag voor de eigen organisatie en de sector.

Maatschappelijke (omgevings)sensitiviteit en verantwoordelijkheid

Onderkent de specifieke rol van de toegelaten instelling als maatschappelijke onderneming en bewaakt binnen de visie en missie van de toegelaten instelling de invulling daarvan. Laat blijken goed geïnformeerd te zijn over (de veranderende) maatschappelijke, politieke en andere ontwikkelingen in de omgeving van de toegelaten instelling alsook over de belangen van belanghouders. Kan dit vertalen naar de volkshuisvesting en deze kennis effectief benutten. Kan omgaan met diverse belanghouders en daarin tot een weloverwogen balans komen voor keuzes en handelen en verantwoordt zich daarover.

Onafhankelijke oordeelsvorming

Moet de lastige vragen durven blijven stellen (ook als hij/zij daar aanvankelijk alleen in staat), in durven grijpen als dat nodig is en een 'rechte rug' hebben bij moeilijke beslissingen. Moet in staat zijn tot onafhankelijke oordeelsvorming. Kan de goede vragen stellen en durft door te vragen.

Teamspeler

Heeft oog voor het groepsbelang en levert een bijdrage aan het gemeenschappelijke resultaat. Is tevens in staat in collegiaal verband te functioneren en geen pleitbezorger te zijn van individuele belangen.

Vakinhoudelijke kennis en visie

Beschikt over de voor de bestuurlijke functie vereiste vakinhoudelijke kennis, bijvoorbeeld kennis van financiën bij toegelaten instellingen, van de ontwikkeling en het beheer van vastgoed en kennis op het gebied van volkshuisvestelijke vraagstukken. Heeft een voldoende realistische visie op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de volkshuisvesting en kan deze vertalen in lange termijn doelstellingen en een strategische planning ter verwezenlijking daarvan. Houdt hierbij goed zicht op risico's en uitdagingen die de instelling loopt en neemt bijhorende beheermaatregelen.

Voorzittersvaardigheid (indien van toepassing)

Bezit de kwaliteiten om het groepsproces binnen de raad op een professionele wijze te leiden. Kan vergaderingen efficiënt, effectief en daadkrachtig leiden in een open sfeer waarin iedereen gelijkwaardig kan participeren. Heeft oog voor taakvervulling en verantwoordelijkheden van anderen en benoemt gemeenschappelijke belangen op een wijze die tot overeenstemming leidt.

Zelfreflectie

Staat open voor en neemt actief deel aan kritische discussie over het functioneren van de raad en zichzelf als lid c.q. voorzitter. Heeft daarbij inzicht in interne en externe invloeden op zijn/haar functioneren en kan hierover verantwoording afleggen. Toont lerend vermogen en beseft dat zijn/haar handelen invloed heeft op het functioneren van de raad, en omgekeerd. Kan (persoonlijke) leerpunten benoemen en van gedachten wisselen over het vormgeven van het eigen leerproces.

3.3 Expertisegebieden binnen de RvC

Ten aanzien van de expertisegebieden geldt dat de RvC als collectief moet beschikken – dus aanwezig bij minimaal een van de leden – over deskundigheid op de volgende gebieden:

1. Wettelijk verplichte expertisegebieden:

Governance

- Heeft ervaring als bestuurder of toezichthouder.
- Is actief in of heeft zich verdiept in vernieuwing van het toezicht.
- Heeft kennis van en ervaring met sturings-, inrichtings- en verantwoordingsvraagstukken van organisaties.
- Heeft ervaring met opzet en uitvoering van integriteitsbeleid en risicobeheersing.

Volkshuisvestelijk

- Heeft kennis van relevante wet- en regelgeving, waaronder tenminste de Woningwet en BTIV 2015 (kerntaken, doelgroep, Daeb-niet-daeb e.d.).
- Heeft ervaring met besturen van of toezicht houden op woningcorporatie of andere maatschappelijk werkzame instelling.
- Heeft kennis over stakeholders (zoals huurders, gemeenten, toezichthouders) en wanneer/hoe deze te informeren en betrekken.
- Heeft kennis van en/of ervaring in het maatschappelijke en politieke speelveld, landelijk, regionaal en zo mogelijk ook lokaal.
- Heeft kennis van de (lokale) woningmarkt.
- Heeft kennis van en/of ervaring met wonen en zorg en maatschappelijk vastgoed.
- Heeft kennis van de (lokale) doelgroepen van beleid en de bijbehorende opgave voor de woningcorporatie.

Vastgoedontwikkeling en –beheer

- Heeft kennis van relevante wet- en regelgeving, waaronder tenminste regels m.b.t. aanbesteding en uitbesteding van werkzaamheden, ruimtelijk beleid, bouwbeleid (inclusief veiligheid en duurzaamheid).
- Heeft kennis van of ervaring met gebiedsontwikkeling en projectontwikkeling; inzicht in het algemene functioneren van de woningmarkt en de vastgoedmarkt.
- Heeft kennis van of ervaring met strategische voorraadbeleid/-beheer, asset/portfoliomanagement, onderhoudssystematiek bij woningcorporaties.

Financiën en control

- Heeft kennis van en/of ervaring met vraagstukken rond financiering en financiële continuïteit van de instelling.
- Heeft kennis van en inzicht in financiële risico's voor de instelling en de relevante eisen en regels, o.m. op het terrein van treasury en beleggingen.
- Is in staat om investeringsbeslissingen te kunnen beoordelen op risico's.
- Heeft kennis van financieel-economische vraagstukken en managementtechnieken gericht op beheersing/control (risicomanagement).
- Heeft kennis van de regels voor (financiële) (jaar)verslaglegging.
- Heeft kennis van waarderingsmethoden vastgoed.

Juridische zaken

- Heeft kennis van relevante wet- en regelgeving, bijvoorbeeld: rechtspersonenrecht, verbintenissenrecht/contractenrecht, bouwrecht, fiscaalrecht, arbeidsrecht, Bestuursrecht en huurrecht.
- Heeft kennis van/inzicht in juridische consequenties van besluiten en de daaruit mogelijke procedures.
- Heeft kennis van statuten/reglementen.

4. Kwaliteitsprofielen

4.1. Kwaliteitsprofiel voorzitter

De voorzitter voldoet aan alle 'algemene eisen' zoals eerder beschreven. Daarnaast heeft de voorzitter specifieke taken met bijbehorende vereisten ten aanzien van kennis, vaardigheden en competenties.

1. Specifieke taken van de voorzitter:

- het in samenspraak met het Bestuur opstellen van de agenda van de RvC;
- het leiden van de vergaderingen van de RvC en het organiseren van collegiale besluitvorming in de RvC;
- het voeren van functioneringsgesprekken met de leden van de RvC met dien verstande dat het functioneringsgesprek met de voorzitter door de RvC gezamenlijk wordt gevoerd;
- het voeren van beoordelingsgesprekken met het Bestuur;
- het verzorgen van de communicatie met het Bestuur;
- het zorg dragen voor transparantie en verantwoording over het functioneren van de RvC.
- De voorzitter van de RvC ziet er op toe dat:
 - a. vergaderingen efficiënt, effectief en in een open sfeer plaatsvinden, waarin alle leden gelijkwaardig kunnen participeren en tijdig de informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
 - b. de RvC als team goed kan functioneren, onverlet de eigen verantwoordelijkheid van ieder lid van de RvC;
 - c. contacten tussen de RvC, het Bestuur, de ondernemingsraad, Huurdersorganisaties en andere belanghebbenden goed verlopen;
 - d. leden van de RvC een introductie- en opleidingsprogramma volgen;
 - e. het Bestuur en leden van de RvC ten minste eenmaal per jaar worden beoordeeld op hun functioneren;
 - f. aandacht wordt besteed aan het intern en extern communiceren van kernwaarden en zorgen voor bekendheid van de Governancecode;
 - g. leden van de RvC actief bijdragen aan voorwaarden die goede besluitvorming mogelijk maken, zoals onderling respect, goed luisteren, een open oog voor andere invalshoeken, met als doel te komen tot gezamenlijke opvattingen.

2. Kennis, vaardigheden en competenties van de voorzitter:

Om genoemde taken goed te kunnen uitoefenen, beschikt de voorzitter over kennis en vaardigheden noodzakelijk voor het leiden van vergaderingen en het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Hij is in staat mensen snel te doorgronden en heeft daardoor goed zicht op de kwaliteiten van het Bestuur.

De voorzitter moet over zeer goede sociale en communicatieve eigenschappen beschikken. Een

kritische en onafhankelijke houding, maar tegelijk ook openstaand voor een dialoog met alle belanghebbende partijen, met inachtneming van ieders rol, zijn kenmerkend voor zijn opstelling.

De voorzitter heeft een stimulerende invloed op de en in de relatie met anderen. Hij zorgt ervoor dat de RvC als een team functioneert en heeft binnen en buiten de corporatie gezag.

De voorzitter beschikt over levenservaring en –wijsheid en heeft veel gevoel voor intermenselijke relaties. Vanwege de dynamiek van de tijd is het nodig dat de voorzitter over een hoge mate van crisisbestendigheid beschikt. Zijn dagelijkse werkzaamheden plus nevenfuncties staan toe dat de voorzitter alle benodigde tijd en aandacht kan geven aan de corporatie. Daarnaast heeft de voorzitter inzicht in en kennis van de specifieke situatie en maatschappelijke opgave in de regio van Beveland Wonen en heeft daar een relevant netwerk.

4.2. Kwaliteitsprofiel vicevoorzitter

Bij ontstentenis of belet van de voorzitter, draagt de vicevoorzitter zorg voor continuïteit.

4.3. Kwaliteitsprofiel huurderscommissaris

De huurderscommissaris heeft in principe geen andere rol, positie of taak dan de overige commissarissen. Van een huurderscommissaris wordt verwacht dat hij de kennis binnen de RvC ten aanzien van de huurdersinvalshoek versterkt.

Huurderscommissarissen worden niet aangestuurd door en zijn geen verantwoording verschuldigd aan de huurdersorganisaties die hen hebben voorgedragen. Wel mag van een huurderscommissaris verwacht worden dat hij het vertrouwen heeft van de huurdersorganisatie en bij de afweging van de verschillende belangen in het bijzonder óók kijkt naar de belangen van huurders.

Gevraagd wordt:

- een meer dan gemiddelde sociale betrokkenheid;
- een verankering in de lokale gemeenschap;
- dat minimaal één huurderscommissaris woonachtig is in de woningmarktregio van Beveland Wonen.

Dit kwaliteitsprofiel wordt gecombineerd met de in artikel 3.3 omschreven expertisegebieden.